

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: J. V.
bytem X

zast. advokátem Mgr. Danielem Miličem
sídlem Horní 10, 580 01 Havlíčkův Brod

proti

žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2019, č. j. JMK 136381/2019, sp. zn. S-JMK 134827/2019/OD/Šv

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 23. 9. 2019, č. j. JMK 136381/2019, sp. zn. S-JMK 134827/2019/OD/Šv, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Daniela Miliče.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2019, č. j. JMK 136381/2019, sp. zn. S-JMK 134827/2019/OD/Šv (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice, odboru dopravy (dále jen „prvostupňový orgán“ nebo „správní orgán I. stupně“), ze dne 15. 8. 2019, č. j. 110121/2018 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel blíže specifikovaného vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby byly při užití vozidla dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bylo zjištěno, že dne 28. 9. 2018 v 11:26 hod. v obci Židlochovice, Žerotínovo náb., sil. II/425, v km 7,6, blíže neustanovený řidič výše uvedeného vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h, když v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, jel rychlostí 61 km/h, resp. 58 km/h (po zohlednění možné odchylky měření ± 3 km/h), čímž porušil povinnost řidiče podle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za spáchání přestupku provozovatele vozidla byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení. K odvolacím námitkám uvedl, že prvostupňový orgán se snažil údajného řidiče vozidla v reakci na jeho vyjádření opakovaně a neúspěšně kontaktovat. V této souvislosti žalovaný s odkazem na odůvodnění rozhodnutí o přestupku a judikaturu Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že údajný řidič vozidla byl nekontaktní, pročez prvostupňový orgán postupoval v souladu se zákonem, když zahájil řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla. Vina žalobce pak byla založena na spolehlivě zjištěném skutkovém stavu věci, který má ve správním spisu oporu.

III. Žaloba

4. Žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, uložil žalovanému povinnost k náhradě nákladů soudního řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
5. Žalobce namítal nepřezkoumatelnost usnesení žalovaného, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně o zamítnutí návrhu žalobce na konání ústního jednání. Vedle toho žalobce namítal také nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť v něm nebyly všechny odvolací námitky řádně vypořádány. Konkrétně žalovaný nijak nereagoval na namítanou neoprávněnost výzvy prvostupňového orgánu k doplnění vyjádření řidiče vozidla o úředně ověřený podpis a nepodloženost jeho závěru, že řidič vozidla neprochází systémem evidence obyvatel.

IV. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. K jednotlivým námitkám dále doplnil, že správní orgány nejsou ve vztahu k řízení ve věci

přestupku provozovatele vozidla povinny nařizovat ústní jednání, pakliže je skutkový stav věci spolehlivě zjištěn na podkladě listin založených ve správním spisu. Žalobce provedení žádných konkrétních důkazů nenavrhol. Kromě toho žalovaný zdůraznil, že správní orgány nemusí reagovat na každou dílčí námitku účastníka řízení, pokud se vyjádří ke stěžejním součástem jeho argumentace.

7. V nyní projednávané věci žalobce zpochybňoval splnění zákonných podmínek pro uplatnění sekundární odpovědnosti provozovatele vozidla. Ačkoliv žalovaný připustil, že by bylo vhodnější předvolat údajného řidiče vozidla k podání vysvětlení, než ho vyzývat k doplnění úředně ověřeného podpisu, je podstatné, že písemnost byla správnímu orgánu vrácena jako nedoručitelná. Daná osoba navíc ve svém vyjádření sice připustila, že měla v rozhodné době vozidlo zapůjčeno, ale spáchání přestupku si nebyla vědoma. Byly tak splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, což bylo v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně zdůvodněno.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

8. Ve správním spisu se nachází oznámení přestupku, záznam přestupku, výpis karty vozidla, v rozhodné době platný ověřovací list rychloměru a souhlasné stanovisko PČR k měření rychlosti stacionárními radary na předemtných místech v obci Židlochovice.
9. Na základě těchto podkladů prvostupňový orgán vyzval žalobce jako provozovatele vozidla k úhradě určené částky nebo ke sdělení údajů umožňujících identifikaci řidiče vozidla. Na danou výzvu žalobce reagoval přípisem, ve kterém za řidiče vozidla označil pana M. N. (dále jen „údajný řidič vozidla“), včetně uvedení adresy jeho trvalého pobytu a adresy pro doručování.
10. Prvostupňový orgán se pokusil neúspěšně doručovat na uvedené adresy výzvu k podání vysvětlení. Ze strany údajného řidiče vozidla mu bylo doručeno vyjádření ze dne 18. 3. 2019, ve kterém uvedl, že v rozhodnou dobu řídil vozidlo žalobce, ale není si vědom toho, že by se dopustil přestupku. Následně se prvostupňový orgán pokusil doručit na obě adresy výzvu k doplnění podání vysvětlení o úředně ověřený podpis. Obě zásilky se však vrátily jako nedoručitelné.
11. Prvostupňový orgán proto vydal usnesení ze dne 19. 6. 2019, č. j. 110121/2018 (dále jen „usnesení o odložení věci“), kterým věc odložil. Téhož dne byl vydán příkaz, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla. Proti příkazu žalobce podal v zákonem stanovené lhůtě odpor a současně navrhl, aby bylo ve věci nařízeno ústní jednání. Správní orgán I. stupně vydal usnesení ze dne 25. 7. 2019, č. j. 110121/2018 (dále jen „usnesení o zamítnutí návrhu“), kterým byl návrh žalobce zamítnut. Stejně tak bylo zamítnuto odvolání žalobce proti danému usnesení, a to rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 9. 2019, č. j. JMK 136117 (dále jen „usnesení odvolacího orgánu“).
12. Žalobce se poté nezúčastnil provádění důkazů mimo ústní jednání dne 14. 8. 2019, ačkoliv byl v tomto směru vyrozuměn. Následně bylo vydáno rozhodnutí o přestupku, proti kterému se žalobce odvolal. Jelikož prvostupňový orgán nepovažoval odvolání za důvodné, postoupil ho spolu se správním spisem žalovanému, který vydal napadené rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a že se jedná o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).
14. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
15. Soud ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup jednak byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 s. ř. s.) a jednak soud shledal, že zde jsou důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí bez nařízení ústního jednání.
16. Žaloba je důvodná.
17. Žalobce v žalobě namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, jakož i nepřezkoumatelnost usnesení odvolacího orgánu stran nekonání ústního jednání, tj. rozhodnutí procesního charakteru. Podle názoru žalobce nebyly dostatečně vypořádány všechny námitky, které byly v odvolání proti těmto rozhodnutím uplatněny.
18. Předně je nutno uvést, že nepřezkoumatelnost je považována za závažnou vadu rozhodnutí ve věci samé, ke které je v rámci soudního přezkumu přihlíženo i z úřední povinnosti, tedy bez ohledu na to, zda byla žalobcem výslovně namítnuta či nikoliv. Pakliže soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, je povinen jej zrušit, aniž by se námitkami žalobce zabýval věcně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35).
19. Za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů lze považovat správní rozhodnutí tehdy, pokud z jeho odůvodnění není zřejmé, jakými úvahami se příslušný orgán řídil, resp. proč považoval uplatněné námitky účastníka řízení za liché, mylné nebo vyvrácené. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí navíc může spočívat nejen v naprostém opomenutí některé z uplatněných námitek, ale také v tom, že je související argumentace jako nesprávná odmítnuta, aniž by bylo dostatečně zdůvodněno, v čem tato nesprávnost spočívá (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, a ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73).
20. Usnesení odvolacího orgánu vadou nepřezkoumatelnosti zatíženo není. Žalobce sice spolu s podáním odporu požadoval nařízení ústního jednání, ale svůj návrh nijak nezduodnil, resp. nepředestřel ani konkrétní návrhy na provedení důkazů nad rámec spisové dokumentace. Správní orgán I. stupně proto usnesení o zamítnutí návrhu zdůvodnil tím, že konání ústního jednání není nezbytné pro uplatňování práv obviněného, a to ve smyslu § 80 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.
21. Žalovaný poté odvolací námitky žalobce v napadeném rozhodnutí vypořádal s odkazem na skutečnost, že správní orgán nemá povinnost konat ve věci ústní jednání, pakliže je

skutkový stav věci zjištěn bez důvodných pochybností, přičemž eventuální doplnění dokazování by bylo nadbytečné. Žalobci navíc nic nebránilo v tom, aby se osobně či v zastoupení zúčastnil provádění důkazů mimo ústní jednání nebo se ve věci písemně vyjádřil ještě před vydáním rozhodnutí o přestupku. Krajský soud považuje takové vypořádání odvolacích námitek za dostatečné, přičemž dodává, že provádění dokazování mimo ústní jednání je v řízeních o přestupku provozovatele vozidla obvyklé, resp. odpovídá jak ustálené správní praxi, tak související judikatuře (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 – 30, nebo ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 As 284/2018 – 38).

22. Krajský soud se však ztotožňuje s žalobcem v tom, že výše uvedené požadavky na přezkoumatelnost nesplňuje napadené rozhodnutí. Důvodem je skutečnost, že v jeho odůvodnění není na jednotlivé odvolací námity v podstatě vůbec reagováno. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je z převážné části tvořeno zejména popisem předcházejícího průběhu řízení, rekapitulací obsahu správního spisu a vymezením zákonných předpokladů pro nastoupení právní odpovědnosti provozovatele vozidla.
23. Samotnému vypořádání odvolacích námitek je věnován jeden odstavec, jehož obsahem je však pouze obecné potvrzení správnosti postupu prvostupňového orgánu ohledně odložení věci a zahájení řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla. Kromě zdůraznění nedoručitelnosti zásilek údajnému řidiči vozidla je dále v obecné rovině odkázáno na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Naopak se žalovaný v podstatě vůbec nevyjadřuje k námitce brojící proti nezákonnosti dodatečné výzvy k doplnění písemného podání vysvětlení opatřeného úředně ověřeným podpisem, což prvostupňový orgán ve vazbě na kontrolu příslušných evidencí zdůvodňoval tím, že měl o existenci či totožnosti řidiče vozidla důvodné pochybnosti. Žalovaný nezohlednil ani související argumentaci žalobce, že nebyla prokázána faktická neexistence údajného řidiče vozidla, resp. že si existenci této osoby měl správní orgán ověřit z příslušných evidencí. Nebylo reagováno ani na argumentaci týkající se problematiky samotného doručování výzvy k podání vysvětlení, resp. na tvrzení žalobce o doručení této výzvy fikcí, s přihlédnutím ke skutečnosti, že údajný řidič vozidla se měl s oprávněnou úřední osobou telefonicky kontaktovat a na výzvu reagovat. Na tyto námity nemohlo být reagováno již v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, protože žalobce se předtím k věci nevyjadřoval a nezúčastnil se ani provádění důkazů mimo ústní jednání.
24. S ohledem na rozsah odvolací argumentace, jež byla ze strany žalovaného opominuta, nelze shledané nedostatky přelousat tvrzením, že správní orgán není povinen vypořádat každou dílčí námitku účastníka řízení. Pominuta totiž byla podstatná část odvolací argumentace, přičemž z napadeného rozhodnutí není zřejmé, z jakého důvodu žalovaný považoval námity žalobce za liché, mylné nebo vyvrácené. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí tedy nevěnoval náležitou pozornost odvolací argumentaci žalobce týkající se zákonnosti postupu prvostupňového správního orgánu, čímž zatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Není přitom úlohou soudu, aby odvolací námity vypořádával a tím nahrazoval chybějící úvahy žalovaného.

VII. Závěr a náklady řízení

25. Soud shledal, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se dostatečně nevypořádal s odvolací argumentací žalobce. Z uvedeného důvodu tak bylo nutné napadené rozhodnutí zrušit podle § 76 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.
26. Žalobce měl ve věci úspěch, a proto mu soud přiznal náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem tvořených zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč, dále náklady za zastoupení advokátem za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí věci, sepsání žaloby), tedy 6 200 Kč a dva režijní paušály po 300 Kč podle ust. § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, celkem tedy 6 800 Kč. Zástupce žalobce je plátcem DPH, proto se odměna a náhrada hotových výdajů zvyšují o částku odpovídající této dani, tj. o 1 428 Kč. Celková výše žalobci přiznaných nákladů řízení tak činí 11 228 Kč.
27. Krajský soud nakonec považuje za vhodné poskytnout účastníkům řízení vysvětlení týkající se změny v obsazení soudu a z toho plynoucí skutečnosti, že ve věci nerozhodovala samosoudkyně JUDr. Kateřina Mrázová, Ph. D., jak byli účastníci řízení poučeni v průběhu soudního řízení, nýbrž samosoudkyně Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřlová, Ph. D. Změnou rozvrhu práce Krajského soudu v Brně č. 8 na rok 2021, která je dostupná též na www.justice.cz, totiž došlo s účinností od 1. 9. 2021 k zařazení naposled jmenované soudkyně do soudního oddělení 34 A, do něhož je zařazena též samosoudkyně JUDr. Kateřina Mrázová, Ph. D. Tato samosoudkyně je však t. č. dlouhodobě nepřítomná, a proto v této věci, která přišla na pořad jednání, rozhodovat nemohla.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 3. března 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřlová, Ph.D., v. r.

samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: X